

Наложителни изменения в законодателството на територията на ЕС по отношение на материали и предмети, влизащи в контакт с храни

*Европейската комисия (ЕК) заедно със Съвместния изследователски център (JRC) са направили преглед на националното и секторно ниво в Европа, относно материали и предмети, влизащи в контакт с храни, за които **няма** конкретни законодателни мерки на територията на Европейския съюз (ЕС). Проучването разкрива редица недостатъци в тази област, например в някои национални подходи за оценка на риска, управлението на риска и контрола им [1].*

Материали за контакт с храни са всички материали, които са предназначени да влизат в контакт с храни, такива като опаковки за хранителни продукти, прибори за хранене, както и материали за производство, приготвяне, съхранение и дистрибуция на храни. Тяхното основно предназначение е да осигурят безопасността и качеството на храните в цялата верига на предлагането им. Те могат да бъдат направени от широк спектър материали, като например пластмаса, хартия, стъкло и метал. В тях се влагат й лепила, печатарски мастила и покрития, които се използват при окончателното завършване на крайните изделия (опаковките).

Европейското законодателство в областта на материалите и предметите, предназначени за контакт с храни включва хармонизирани в тази област правила с цел защита здравето на потребителите и отстраняване на техническите пречки за свободна търговия на територията на Общността.

Производителите и търговците на материали и предмети, предназначени за контакт с храни, трябва да спазват изискванията по отношение на проследимостта им, определени в рамковия Регламент (ЕО) № 1935/2004¹. Основният принцип, който е залегнал в регламента, е че всички материали или предмети, предназначени за контакт с храни, трябва да бъдат достатъчно инертни, за да не допускат пренасянето на вещества в храната в количества, които са достатъчно големи да застрашат здравето на хората или

¹ Регламент (ЕО) № 1935/2004 на Европейския парламент и на СЪВЕТА от 27 октомври 2004 година относно материалите и предметите, предназначени за контакт с храни, и за отмяна на Директиви 80/590/ЕИО и 89/109/ЕИО

предизвикват неприемлива промяна в състава на храната или влошаване на органолептичните ѝ качества.

Цели на базовото проучване:

- събиране на информация за пазарната ситуация при различните вериги за доставки на материалите предлагани на пазара;

- събиране и обработване на информация за действащите регулаторни рамки на национално равнище или други препоръки/указания за тези материали, включително изискванията за веществата, декларации за съответствие, добри производствени практики и оценки на риска;

- анализиране на аспектите за безопасността на храните и тежестта на съществуващите регулаторни рамки.

На базата на проучването на ЕК и JRC са установени четири основни недостатъци на настоящата ситуация:

1. Липсват общи насоки и прозрачност при извършването на оценка на риска в държавите членки. Схемите и изискванията за разрешаване на вещества не са еднакви във всички държави членки и често се различават от тези на Европейския орган по безопасност на храните. Потенциалът на инструментите за оценка на риска, разработени в ЕС, не се използва пълноценно.

2. Националните мерки могат да бъдат трудно достъпни и не винаги са последователно структурирани или достатъчно подробни. Необходими са стандарти за общите изисквания за безопасност за всички материали и предмети, влизащи в контакт с храни, както и добра производствена практика. Обръща се по-специално внимание на т. нар. декларация за съответствие и на подкрепящите документи, които определят критериите за качество, които са потенциално свързани със санкции за адекватното качество и проследимост на трансфера на информация по веригата.

3. Мерките, които се предприемат по отношение на материали и предмети, влизащи в контакт с храни се основават на списъци с разрешени вещества (общо приблизително 8 000), но показват несъответствия между държавите членки по естеството на разглежданите вещества, вида на наложените ограничения и техните цифрови стойности. Това води до множество изисквания за тестване и допълнително усложнява взаимното признаване.

4. Липсват методи за изпитване, което затруднява доказването на безопасността на материалите и предметите, предназначени за храни.

Това базово проучване дава информация за евентуалното въздействие на настоящото законодателство върху безопасността и търговията и посочва къде са необходими подобрения. Благодарение на получената информация ще се даде възможност на Европейската комисия да оцени ефективността и ефикасността на настоящата ситуация, включително ползите и административната тежест върху бизнеса. Ще се подкрепи оценката на ЕК за да се прецени какви евентуални стъпки, трябва да бъдат предприети в бъдеще по отношение на законодателството за материали и предмети, предназначени за контакт с храни на територията на ЕС.

Източник:

1. Non-harmonised food contact materials in the EU: Regulatory and market situation: BASELINE STUDY: Final report (<https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/euro-scientific-and-technical-research-reports/non-harmonised-food-contact-materials-eu-regulatory-and-market-situation-baseline-study>)

Изготвил:

д-р инж. Снежана Тодорова

главен експерт в дирекция „Оценка на риска по хранителната верига“ при ЦОРХВ, МЗХГ

28.05.2018г.